

Bijlage C Stand van de Uitvoering *Stand in 2021 en 2022*

De Staat van de Uitvoering is een jaarlijkse rapportage van ministers aan de Tweede Kamer over het functioneren van organisaties die wettelijke taken uitvoeren voor de overheid, zoals zelfstandige bestuursorganen, agentschappen en diensten. In 2022 werden 38 organisaties verzocht met een Stand van de Uitvoering inzicht te geven in hun taakuitvoering en tijdig knelpunten te signaleren. In 2022 hebben wij een Knelpuntenbrief geschreven aan ons moederdepartement BZK; daarin hebben we vijf knelpunten benoemd. Dit zijn problemen die het Kadaster ervaart bij het uitvoeren van zijn wettelijke taken. Daarmee zijn deze knelpunten niet alleen van invloed op onze bedrijfsvoering en dienstverlening maar ook op de rechtszekerheid in Nederland. Deze brief is door minister Hugo de Jonge eind 2022 aangeboden aan de Tweede Kamer. De presentatie en publicatie van de Staat van de Uitvoering over 2022 vond plaats op 18 januari 2023.

Als Kadaster geven we publiekelijk invulling aan de stand van onze uitvoering met ons jaarverslag. Als aanvulling nemen we in het jaarverslag deze bijlage op met de laatste ontwikkelingen rond de knelpunten die we in het verslagjaar signaleerden.

Knelpunten 2022

Complexiteit in wetgeving

Het Kadaster heeft eigen wettelijke taken. De overheid en EU kennen veel en uiteenlopende wetgeving die van toepassing is op meerdere overheidsorganisaties. Hiervan is de onderlinge verhouding niet altijd duidelijk of spreekt deze elkaar tegen. Denk hierbij aan de openbaarheid van gegevens die gevraagd wordt vanuit de Kadasterwet tegenover de borging van privacy die de AVG-wetgeving vraagt.

Intern brachten we in 2022 de impact in beeld van nieuw overheidsbeleid, nieuwe wetgeving en de samenhang daarin. Dat deden we ook met ministeries en de Manifestgroep, een samenwerkingsverband van 16 uitvoeringsorganisaties. Verbetermogelijkheden die nu worden uitgewerkt zijn het tijdiger betrekken van uitvoeringsorganisaties bij beleidsontwikkeling en meer inzetten op generieke uitvoeringstoetsen.

Actualisatie wetgeving voor moderne uitvoeringspraktijk

In het verlengde van het vorige knelpunt herkennen we dat de actualisatie van wetgeving in gevallen achterloopt bij de uitvoeringspraktijk van het Kadaster. De Kadasterwet wordt ingehaald door de snel veranderende samenleving en nieuwe afspraken, waardoor elementen uit de wetgeving verouderd zijn en geen recht doen aan de feitelijke situatie. In de wettelijke evaluatie van 2020 is al aangegeven dat prioriteit zou moeten worden gegeven aan snellere en slimme juridische borging van nieuwe activiteiten van het Kadaster enerzijds en groot onderhoud aan de Kadasterwet anderzijds.

In 2022 zijn enkele stappen gezet in de aanpassing van de Kadasterwet. Verder werkt het ministerie van BZK aan de totstandkoming van een Geodatawet waarin ook voor het Kadaster relevante aspecten worden opgenomen. Door de wetgeving omtrent schepenregistratie werden wij in 2022 verrast. Omtrent de Omgevingswet en de daarbij behorende Tactische beheerorganisatie is nog veel onduidelijkheid, ook welke rol wij daarin spelen.

Datadeling

Voor het oplossen van veel maatschappelijke vraagstukken hebben overheden veel data nodig om hun keuzes te kunnen bepalen. Vaak ontstaat daarbij waardevolle informatie wanneer verschillende bronhouders -zoals het Kadaster- hun data met elkaar kunnen delen. Bij het samenwerken voor die gegevensdeling zijn er verschillende belemmeringen, zoals ingewikkelde processen en besturing van het databeheer.

In 2022 heeft het Netwerk van Publieke Dienstverleners (NPD) gesproken met de ministerraad over de problemen rondom gegevensuitwisseling en hoe oplossingen in kaart gebracht kunnen worden. Wij hebben hier onder andere aangegeven dat de huidige wetgeving crossbevragingen niet toestaat; wij mogen bepaalde datasets niet combineren, met name data van anderen. Het programma VIVET (Verbetering van de Informatievoorziening voor de Energietransitie) is hierbij een duidelijk voorbeeld, waarbij wij de BAG-data niet mogen koppelen met de data van netbeheerders.

Structurele financiering en governance voor breed gebruikte registraties/voorzieningen

Het Kadaster stelt registraties en voorzieningen beschikbaar aan zakelijke en particuliere afnemers. Tijdens het ontwikkelen van nieuwe registraties en voorzieningen is het nodig om al meteen langdurige beheerafspraken te maken, zoals juridische onderbouwing, aansturing of structurele financiering. Het komt echter voor dat die afspraken na afloop van de ontwikkelfase onvoldoende worden gemaakt. Het ontbreken van bijvoorbeeld duidelijkheid over financiering maakt het voor ons moeilijk om een tijdelijke taak een structurele uitvoering te geven.

In 2022 hebben wij onder meer op basis van de Miljoenennota vastgesteld dat de overheid relatief weinig afspraken maakt over structurele financiering van uitvoeringstaken. Desalniettemin hebben we samen met onze eigenaar en opdrachtgever stappen gezet en de wens is om in 2023 afspraken te maken over meerjarige financiering.

Tekort op de arbeidsmarkt en aan personeel met kennis van (digitale) overheidsprocessen en IT

Nederland kampte in 2021 en 2022 met een krappe arbeidsmarkt. Voor bepaalde specialisaties is deze nog krappere, ook omdat werkgevers steeds meer elkaars concurrenten worden op de arbeidsmarkt. Het Kadaster ervaart de krapte vooral op het gebied van digitale overheidsprocessen en IT. Dit maakt het moeilijker om alle posities met deze profielen te vullen, waardoor wij onze ambities moeten bijstellen.

Het Kadaster is er desalniettemin 2022 in geslaagd om veel werknemers in dienst te nemen, hoewel een groot deel van deze werknemers al op huurbasis werkzaam was voor het Kadaster. Verder leidt het Kadaster via traineeships jongeren op voor lastiger in te vullen vacatures en volgen medewerkers een opleidingstraject om beter digitaal onderlegd aan de slag te kunnen blijven.